

ת"פ 38056/12/16 - מדינת ישראל נגד א ש

בית משפט השלום ברחובות

ת"פ 38056-12-16 מדינת ישראל נ' ש

בפני
בעניין: כבוד השופטת אדנקו סבחת- חיימוביץ
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
א ש

הנאשמים

נוכחים:

ב"כ המאשימה עו"ד צדיק

הנאשם בעצמו

ב"כ הנאשם עו"ד צווטקוב

הכרעת דין

הנאשם והמתלוננים הינם בני משפחה. בין הנאשם ואמו לחלק מהמתלוננים ישנו סכסוך משפחתי הנוגע לירושה. בשל סכסוך זה ניתן צו הגנה כנגד הנאשם לבקשת המתלוננים. חרף קיומו של הצו שלח הנאשם למתלוננים הודעות ומכתב אשר בשל תוכנם יוחסו לו עבירות של איומים. כן יוחסו לו עבירות של הפרת הוראה חוקית.

רקע

1. הנאשם הינו אחיינם של מ' ד' (להלן: "מ'") וא' ד' (להלן: "א'"). למ' ולבת זוגו, י' (להלן: "י'"), בן משותף ששמו ע' (להלן: "ע'"). לא' בת זוג בשם א' (להלן: "א'") ולה אח בשם מ' ד' (להלן: "מ'").

ביום 13.10.14 במסגרת ה"ט 13818-10-14 של בית המשפט לענייני משפחה בפתח תקווה, ניתן בהסכמת הצדדים צו האוסר על הנאשם להטריד את א' וא' באופן ישיר ו/או עקיף, הן טלפונית והן במסרונים (להלן: "הצו הראשון").

ביום 16.8.15 במסגרת תמ"ש 16916-08-15 של בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון, ניתן בהסכמת הצדדים צו האוסר על הנאשם להתקרב לדירת המגורים של י' וע', להימצא במרחק 500 מטר מהדירה וליצור קשר ישיר או עקיף עימם (להלן: "הצו השני").

כתב האישום

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום הכולל ארבעה אישומים כדלקמן.

על פי האישום הראשון, ביום 16.7.15 שלח הנאשם לשלוש כתובות שונות של מ' מכתב במסגרתו הטיח עובדות הקשורות בו ובמשפחתו ואיים באומרו:

"יש לך הזדמנות אחרונה להגיע לגישור תוך שבעה ימים לעורך דיננו... במידה ולא תגיע לגישור תוך שבעה ימים אנחנו נפעל ביעוצו של עורך דיננו... בדרכים הבאות:

א. אנחנו נפרסם אותך בכל --- , חברה פרסום שילוט והפצה תתלה דפים וישלחו מכתבים לאלפים מתושבי --- כולל שכונת בני ביתך, גני ילדים ובתי ספר ובתי עסק גם יקבלו את הפרסום. אנחנו נפרסם את תמונתך ואת כל העובדות הכתובות כאן על מנת שכל תושבי --- התרחקו ממך אם הם רואים אותך כי אתה גבר אלים. אנחנו גם נפרסם שי' ו' ברחה עם בנך ע' ו' ל---.

ב. אנחנו נפרסם את העובדות הכתובות כאן באינטרנט: פייסבוק ויוטיוב, פרסום זה יישאר באינטרנט וירד רק שנחליט להורידו.

ג. אנחנו נשלח על פי חוק הודעות באינטרנט לכל החברים של ע' ולהוריהם ונמליץ להם להתרחק מאביו של ע' ו' כי הוא גבר אלים וכנראה לא שפוי.

ד. אנחנו נשלח מכתבים למנכ"ל --- ולמנהל משאבי אנוש... ובהם נחשוף את העובדה שאתה גבר אלים ומסוכן לעובדים בבית מלון ולאורחי המלון.

ה. במידה ותפנה שוב למשטרה או לבית המשפט אנחנו נחשוף את כל העובדות הכתובות כאן.

ו. במידה ואחותך תמשיך להיות חולה ולא תגיע לגישור אני נשבע לפרסם את כל העובדות הכתובות כאן כל ימי חיי, אני אפסיק לפרסם רק שאראה את ע' ו' נהפך לחולה עקב הבושות שיגרמו לו עקב הפרסום הרב. וכך ייסגר מעגל".

בגין המפורט לעיל יוחסה לנאשם עבירת איומים לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

על פי האישום השני, במהלך חודש יוני 2016, שלח הנאשם ממכשיר הטלפון שברשותו מסרון לטלפון הנייד של א' ובו האשים את בנה בכך שדרס את אביו בכוונה ולכן עליו לשבת בכלא. עוד האשים אותה כי גנבה כסף מסבו, שיקרה בבית המשפט ועודדה את בעלה להשתמש בשירותי זנות. עוד נכתב, כי "בשבוע הבא אני מסגיר את הבן שלך. או שתתקני

את המעשים העבריינים שלך. אני אפרסם את פרצופך בכל המדינה. ואפנה לשגרירות ארה"ב... מדינת ישראל צריכה לדעת מי זאת משפחת ד. אשכנזים כבר לא יתקרבו אליכם. אתם מזרחיים עבריינים פלילים מסוכנים ד...הבן שלך מוכר למשטרה. הוא נתן מכות לעוד אנשים. הוא הודה בפניי שהוא שיקר במשטרה. את נתת לו מכות שהוא היה קטן. כל משפחת ד משפחה של נוכלים ושקרנים. ואלימים. יש לכם בדיוק שבוע ללכת לגישור. או שאנחנו פונים למטה המשטרה ומסגירים את הבן שלך. ופונים לכלי התקשורת. שבוע. אתם שיחדתם עובד ציבור...". עוד נכתב, כי לנאשם יש זכות לתבוע על הוצאת דיבה והוסיף קללה לצד האמרה, כי יפגשו בבית המשפט ("בהמה") על קללה זו חזר בהמשך ("תעשי חיים בהמה", "בהמה חמודה בוקר טוב"). הנאשם ציין שיפנה למשטרה ביום ראשון על מנת להסגיר את בנה והאשימה, כי פגעו בעבר ובהווה ביהודים "הגיע הזמן שתשלמו את המחיר" והוסיף, כי יזמין משטרה למשפחתה אם יפגעו בו או יאימו עליו. האשים אותה כי "אימו צריכה לעבור ניתוח בגלל המתח שאת ובעלך סוטה המין והגנב גרמתם". והוסיף, כי יסגיר את "בנך המחבל. משם כנראה תצא הודעה לתקשורת. ובלי קשר אני אישית ובני משפחתנו הולכים לפרסם הכל באינטרנט. שם הכל ישאר לעולם ועד...". יצא קול קורא שאף אשכנזי לא יעז להתקרב אליהם, וכי "אתה נוכלים שתופסים אשכנזים תמימים והורסים אותם מקלקלים אותם. אין לכם קשר לתרבות האשכנזית ואתה רק רוצים את הגנים שלנו. עוד נכתב כי היא גרמה לאימו לחלות ולכן "אני אבצע פעולות חוקיות ומוסריות על מנת שגם את תהי חולה... אם אמא שלי תיכנס לחדר ניתוח. אתם תהיו בצרות צרורות. לא יהיה בן אדם במדינת ישראל שלא ידע מי אתם. לידיעתך הויזה שלך לארצות הברית תבוטל. עלי." וחזר על פרסום חלק מההאשמות לעיל והוסיף שיפרסם שהיא הוציאה צו הרחקה כנגד בנה.

בגין המפורט לעיל יוחסו לנאשם עבירות של הפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 (א) לחוק ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

על פי האישום השלישי, ביום 11.6.16, עובר לשעה 17:12 התקשר הנאשם אל מ' ואמר לו "אחותך חיה, סכסכנית". בתגובה, מ' אמר, כי אינו מעוניין לשוחח עמו וניתק את השיחה אך הנאשם המשיך להתקשר מספר פעמים ולא נענה. בסמוך לכך, בשעה 17:12 שלח הנאשם למ' הודעה לפי עליו להעביר לאחותו "העבריינית" מסר, כי יפרסם בכלי התקשורת אודות כך שגנבה כספים מניצול שואה, על כך שזו מרמה את סבתו, וניתקה אותה מאמו מאחר שהיא רוצה את כספה. והוסיף "אני אכניס את נ המחבל לכלא" ובהמשך "אתם משפחה של נוכלים שעסוקה בלסובב אשכנזים תמימים. משפחת פשע".

בשעה 18:33 הנאשם שלח הודעה נוספת למ' בה המליץ לו, כי יפתרו את הנזקים שגרמו אחרת יפנה למפכ"ל ישירות, וכי יש להם שבעה ימים לעשות כן.

בשעה 23:14 שלח הנאשם הודעה נוספת למ' בה כתב "מ', טעות הכי קטנה- אתה גם בכלא. יהיה לך עסק עם המשטרה ומשרד הבטחון. שבוע הבא אחותך העבריינית סוגרת את הסיפור... דיר באלאק בלי משחקים".

למחרת, ביום 12.6.16 בשעה 9:14 שלח הנאשם הודעה נוספת למ' לפיה יפרסם את "העובדות של משפחת ד" ברחבי קיבוץ ---- (כולל מזכירות הקיבוץ), ב----, שם הנאשם מכיר את המנהלת, המרצים וחלק מהסטודנטים, וכי צריך לשלול את רישיונו, כי הוא נוסע באור אדום, ובנו נ דרס את אביו אבל הם משתיקים את זה וכינה אותו "ארס מניאק" ו "אתם גנבים".

בגין המפורט לעיל יוחסו לנאשם עבירות של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, עבירה לפי סעיף 287 (ב) לחוק ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

על פי **האישום הרביעי**, ביום 26.6.16, עובר לשעה 21:57, סמוך לתחנת הרכבת ברחובות נכנס ע' לרכבו של מ'. הנאשם הגיע למקום, מ' ניסה לסגור את דלת הרכב והתגלע ויכוח במסגרתו ביקש מ' מהנאשם להתרחק לאור הצו, ביקש כי יניח להם אחרת "יגמור אותו". בנסיבות אלו יצא ע' מהרכב וניגש לנאשם במטרה להרגיעו.

בגין אלו יוחסו לנאשם שתי עבירות של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, לפי סעיף 287 (ב) לחוק.

גדר הכפירה

3. בדיון מיום 16.10.17 ביקש הנאשם למסור את המענה לכתב האישום מפיו ולא באמצעות בא כוחו.

הנאשם הודה בכל האמור בכתב האישום למעט כניסתו לרכב כמתואר באישום הרביעי וטען, כי הדברים לא מהווים איומים, וכי האמור בפרט האישום הרביעי לא מהווה הפרה של הצו השני.

הנאשם הודה שבמעשיו הוא הפר צו בית משפט. הוא הסביר שעשה זאת מאחר שקיבל הודעה מבית החולים, שסבתו שברה את ידה כשהיתה לבד, וכל רצונו היה שהיא תהיה תחת השגחה בבית אבות אך הדבר לא צלח, כי המשפחה מסיתה את הסבתא נגדו ונגד משפחתו. לדבריו, האמור באישום הרביעי היה עקב כך שסבתו שברה את ידה "באתי אליו בצורה מנומסת ומכובדת, לא היתה לי ברירה...".

ב"כ הנאשם ייעצה לו לזמן את עדי התביעה 1-6. ניסיון בית משפט לברר עם הנאשם האם לאור הודאתו במשלוח המכתב וההודעות, יש צורך בזימון העדים אך לא ניתן היה לקבל תשובה מהנאשם.

אף שסברתי שדי בכך ואין טעם בשמיעת עדי התביעה, שאלתי את הנאשם מדוע יש להעיד את העדים נוכח הודאתו בעובדות אך לא ניתן מענה. בנסיבות אלה, הוריתי על זימונם של עדי התביעה 1-6 לשיבה שנקבעה לשמיעת הראיות וביקשתי, כי ההגנה תיבחן בשנית עמדתה לזימון העדים נוכח גדר הכפירה והאם ניתן להכריע בשאלה המשפטית העולה מהמענה לכתב האישום.

עמדת ההגנה לא נמסרה ובפתח שמיעת הדיון ביום 12.12.17 ולאחר שהנאשם הבהיר עמדתו ויתרה ההגנה על עדותם של העדים 1-4 ו-6, כך שרק עדותו של מ' נשמעה. הנאשם מסר, כי אינו רואה בשליחת המכתב וההודעות איומים, וכי הוא גאה בשליחתם של אלה. הוא הכחיש שנכנס לרכבו של מ' ועל כן עמד על שמיעת עדותו.

ב"כ הנאשם הבהירה, כי אין מחלוקת עובדתית בתיק למעט סוגיית הכניסה לרכב באישום הרביעי, וכי ההודעות לא נשלחו לשם הטרדה או איום ולכן אינם מהווים איומים כדרישת סעיף 192 לחוק.

ב"כ המאשימה הודיע, כי כדי לקדם את ההליכים בתיק ימחקו מפרט האישום הרביעי המילים "החזיק את דלת מושב

טענות הצדדים

4. **ב"כ המאשימה טען**, כי יש בפרסום כדי לפגוע בשמם הטוב ובחיייהם האישיים של המתלוננים, ולכל הפחות המעשים עולים כדי הקנטה. הנאשם מייחס למתלוננים תכונות משפילות, מבזות ובוטות וחזר והדגיש שיפרסם את הדברים. הנאשם נוטל החוק לידי ומתעלם מהחלטות בית המשפט, צווים שנועדו להגן על חיי אדם. הסברי הנאשם למעשים, נסיבות אישיות, אינן פוגמות בקיומן של יסודות העבירה. המבחן הוא אובייקטיבי ולא תלוי באופן שבו ראה הנאשם את הדברים. לנאשם אין כל הגנה בחוק ולכן ביקש להרשיעו במיוחס לו.

5. **ב"כ הנאשם הבהירה**, כי אין מחלוקת על העובדות, וכי יש בדברים לבזות או להכפיש אך אלה אינם עולים כדי איומים או הקנטה. את מה שניתן לפרש כאיומים או הקנטה יש לראות במכלול הדברים שנאמרו שמטרתם לא לשם איומים, שכן רוב המלל הוא הטחת האשמות של הנאשם כלפי המתלוננים ולא איומים כלל.

הדברים שכתב הנאשם אינם נעימים והם מהווים הפרת הצו והטרדה באמצעות מתקן בזק אבל לא מהווים איומים.

מטרת צווי ההגנה שניתנו הייתה למנוע פניית הנאשם למתלוננים. הנאשם האמין בכל מאודו שהוא מציל את אמו וסבתו בפניותיו למתלוננים, זהו המניע למעשיו ולכן לא התגבש היסוד הנפשי לעבירת איומים. בתמיכה לעתירתה הפנתה לרע"פ 6382/11 **נאיף קאדריה נ' מדינת ישראל** (09.06.13), והדגישה שאינה טוענת שבעניינו של הנאשם חלה ההגנה של מי שפעל תחת השפעת אלכוהול/סמים אלא ללמד על העדר כוונה מוחלטת, כפי שיש למכור לאלכוהול/סמים.

עוד נטען על ידי ההגנה שהנאשם ראה החרגה בצווים מאחר שראה במעשיו הצלה של אמו וסבתו ולכן ביקשה לקבוע שהנאשם נעדר היסוד הנפשי, הכוונה המיוחדת הנדרשת בעבירת האיומים.

פרשת התביעה

6. במסגרת פרשת התביעה נשמעה עדותו של מ' וכן הוגשו ראיות המאשימה **ת/1** עד **ת/10**.

ת/1 הנו החלטת בית המשפט לענייני משפחה בפתח תקווה בה"ט 13818-10-14 מיום 13.10.14 בה ניתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים בבקשת **א' וא'**, כי איש לא יטריד את משנהו, בכל דרך לרבות בטלפון ובמסרון. מפרוטוקול הדיון ברור שהמחלוקת היא בדרישת הנאשם ואמו להעביר את הסבתא לדיור מוגן בטענה שיתר המתלוננים מבזבזים את כספה (עמ' 4).

ת/2 הנו החלטת בית המשפט לענייני משפחה בראשון לציון בתמ"ש 16916-08-15 מיום 16.8.15 בה ניתן תוקף של החלטה להסכמת הצדדים לבקשת **ע' וי'**, לפיו הנאשם לא יתקרב ולא ימצא מרחק של 500 מטר מהמבקשים ולא יצור עמם כל קשר ישיר או עקיף. עוד נקבע, כי מחלוקות משפטיות ככל שיש בין הצדדים יתבררו ככל שיוגשו הליכים משפטיים מתאימים. גם מפרוטוקול זה ברור שהמחלוקת היא עניינית הכספיים של הסבתא.

ת/6 הינו אסופה של הודעות שנשלחו מהטלפון הנייד של הנאשם אל מ', שתוכנם מפורט באישום השלישי ו- **ת/7** הינם אסופה של הודעות ששלח הנאשם אל א' שתוכנם מפורט באישום השני.

ת/9 (א-ג) הינם מזכרים של השוטר גולדי לגבי סרטון המתעד את הנאשם והמתלוננים לאחר תום האירוע באישום הרביעי, סרטון שצולם על ידי ע' (**ת/10**).

פרשת ההגנה

7. מטעם ההגנה העיד הנאשם.

המסגרת הנורמטיבית

8. סעיף 192 לחוק קובע:

"המאיים על אדם בכל דרך שהיא בפגיעה שלא כדין בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דינו - מאסר שלוש שנים".

9. בע"פ 103/88 **משה ליכטמן נ' מדינת ישראל** (6.9.89), המערער הודיע למתלוננים (קציני משטרה) שאם לא יפגשו איתו הוא יפרסם חומר שיזיק להם. נקבע שמכיוון שבידו של המערער השליטה לפרסום החומר, וכי לפי יסודות העבירה ניראה שהיה מודע ברמה גבוהה שהדבר יגרום לפחד אצל המתלוננים, אזי מדובר באיום של ממש.

נקבעו בפסק דין ליכטמן שני מבחנים על מנת להבחין בין איום לאזהרה (סעיף 8 לפסק הדין). הראשון, **מבחן השליטה**, האם יש לדובר שליטה או השפעה על אפשרות התממשותה של הסכנה שעליה הוא מתריע. השני, **מבחן המהות**, מה מהותם וטיבם של הדברים שנאמרו?

עוד נקבע שם ש"..." **אין לבחון את יסוד "האיום"**, הוא היסוד הפיסי לפי סעיף 192, לפי קנה מידה סובייקטיבי של האדם שכלפיו הופנה האיום..." אלא במבחנים אובייקטיבים "... הערכתו של האדם הסביר, כפי שהיא באה לידי ביטוי על רקע מכלול נסיבותיו של המקרה" (סעיף 7). (ראו גם ע"פ 5498/10 פלוני נ' מדינת ישראל ((06.04.11)).

ברע"פ 2038/04 **שמואל לם נ' מדינת ישראל**, (4.1.06), נקבע "... איום יכול להיות גם איום בפגיעה בשמו הטוב של האדם... אם הוא ילווה ביסוד הנפשי הנדרש, דהיינו בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו" (סעיף 38).

עוד נקבע שם, כי "באשר לעבירת האיומים, הרי שמעצם טיבה היא דורשת קיומו של מעשה איום המופנה כנגד המאויים, נפגע העבירה. כאמור, השאלה אם התנהגות מסוימת או מעשה כלשהו הם בגדר איום אסור נבחנת מנקודת מבטו של

"אדם מן היישוב" הנמצא בנסיבותיו של המאויים. לפיכך בבואנו לבחון אם התבצעה עבירת איומים עלינו לאתר, בכל מקרה ומקרה, את המאויים שאליו הפנה המאיים את האיום כדי שנוכל לקבוע אם היה בהתנהגותו או במעשהו של המאיים כדי להטיל אימה בלבו של "אדם מן היישוב" שהיה נמצא בנסיבותיו של אדם זה. אשר על כן כדי להשיב על השאלה אם התקיימה עבירת האיומים, יש להגדיר מהו האיום ומיהו המאויים..." (סעיף 41).

אשר ליסוד הנפשי נקבע, כי "ניתן אפוא לסכם ולקבוע כי על היסוד הנפשי של הכוונה להפחיד או להקניט הקבוע בעבירת האיומים חלה הלכת הצפיות. **בהתקיים מודעות ברמת הסתברות גבוהה, עד כדי קרבה לוודאות, כי הביטוי המאיים עלול להפחיד או להקניט את קולט האיום - הוא המאויים - כי אז מתקיים היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין**" (סעיף 40).

בע"פ 3779/94 **משה חמדני נ' מדינת ישראל** (11.2.98) המערער איים על המתלוננת, בין היתר, כי יפיץ תמונות שלו ושלה. נקבע, כי יש בכך איום על שמה הטוב של המתלוננת מאחר והנאשם ידע, כי היא חוששת מהפצת הידיעות בדבר יחסיהם. המערער טען שלא התכוון לאיים אלא להפסיק את אמירותיה כלפיו. נקבע שזה לא משנה, כיוון שאין ספק, כי פעל מתוך מטרה להפחיד ולהקניט, דהיינו-היסוד הנפשי בעניין זה הוכח לצורך עבירת האיומים:

"בענייננו העביר המערער למתלוננת מסר ברור באופן ישיר ובאופן עקיף שהיה בו כדי לעורר בלבו של כל אדם סביר שהיה נתון באותן הנסיבות, חשש כבד מפני חשיפה של פרטים אינטימיים, בין נכונים ובין כוזבים, שיש בהם כדי לפגוע בשמו הטוב" (סעיף 6).

בע"פ 6368/09 **מתן זקן נ' מדינת ישראל** (12.07.10) נקבעו שלושה מבחנים עזר לסיווג אמירה כאיום:

"... לצד מבחן השליטה ומבחן המהות שהובאו לעיל ניתן להציע מבחן אחר, אשר לטעמי יסייע במלאכת ההכרעה בתיק זה - מבחן ההקשר. על פי המבחן המוצע יש לשאול שלוש שאלות: האחת, מה אמר. השנייה, מי אמר. השלישית, מדוע אמר. מבחן ה'מה' מתמקד בשאלת מעשה העבירה. כמובן, ניתן לבצע פעולת איום גם ללא מילים אלא באמצעות סימנים או התנהגות אחרת. ברם, פשיטא, ללא מעשה - אין עבירה. מבחן ה'מי' נועד לבדוק את הקשר בין הנאשם לבין מעשה האיום. בדרך זו ניתן ללמוד על אופיו של מעשה האיום. **מבחן ה'מדוע' מטרתו לבחון את הכוונה העומדת מאחורי המעשה כנדרש בפלילים**. יש לשקלל את שלושת המבחנים - מה, מי ומדוע - על מנת להגיע להכרעה האם בוצעה עבירת איום. במובן זה, המבחנים הינם משולבים" (סעיף 7).

בע"פ 5498/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (06.04.11) התייחס בית המשפט לרכיב ההקנטה שבסעיף 192 לחוק:

"כ"ה. ניתן ליבנו כי סעיף 192 כולל, במקביל לרכיב ההפחדה את רכיב ההקנטה - "בכוונה להפחידו את האדם או להקניטו..." . מלון אבן שושן (לשנות האלפיים - 2007) מגדיר הקנטה "הכעסה, הרגזה, עשיית מעשה שיש בו כדי לעורר רוגז". אך בנידון דידן, נוכח נוסח החוק, יש להניח כי הקנטה פירושה הרגזה מתגרה ברמה מקבילה להפחדה; לא ברמת "עֶצְבֹּן" גרידא. "מניעת ההפחדה וההקנטה, חופש הבחירה של הפרט, הם האינטרסים החברתיים המוגנים

בעבירת האיומים."

....

כ"ו. פרופ' ש"ז פלר (יסודות בידיני עונשין, א' 570 (1984) אומר, אמנם בהקשר שונה):

"אשרלמהותמעשההקנטההצריךהואמטבעו להתבטא, מבחינהאובייקטיבית, כהתנהגות בלתי צודקת, פוגעת מבחינהפיזיתאומורלית, ואוליאף בהתנהגותבניגוד לדין. כלומר, מעשהבלתימקובל, שאינאדםעושה כלפירעהו, כשםשאינהואמוכן לקבלו מרעהו..."

עינינו הרואות כי הקנטה היא אמירה פוגענית בדרגה של ממש, שאדם מן היישוב יפגע הימנה ועלול הוא להתיירא".

בע"פ 4210/09 לירן נ' מדינת ישראל (25.11.09) קבע בית המשפט "... מהצד האחר, בל נשכח כי **החומרה הגלומה בעבירת האיום על פי תכליתה היא רצונו של האחד לשלול את הבחירה החופשית של הזולת על ידי איום בפגיעה בו שלא כדין... לדעתי, יש לאמץ את הגישה לפיה כוונה לפגוע באופן כזה בחירותו של הזולת מהווה גם פגיעה באוטונומיה שלו. זהו רובד מרכזי בחומרת המעשה**" (סעיף 7).

10. עיון בפסיקה השונה מלמד, כי איום לפגיעה בשמו הטוב של אדם לרבות בדרך של פרסומים אודותיו, במטרה להביאו לפעול בדרך מסוימת כשהיא מלווה ביסוד הנפשי של כוונה להפחיד או להקניט יגבשו את עבירת האיומים לפי סעיף 192 לחוק.

דין והכרעה

11. כידוע, נאשם לא יורשע אלא אם אשמתו הוכחה מעבר לכל ספק סביר. לאחר שמיעת הראיות, הסיכומים ובחינת העדויות שהובאו בפניי, אני קובעת, כי המאשימה הוכיחה מעל לכל ספק סביר את העבירות שיוחסו לנאשם, וכי מעשיו של הנאשם עולים כדי איומים לפגיעה בשמו הטוב של המתלוננים או בפרנסתם, וזאת בכוונה להפחיד או להקניט, עבירה לפי סעיף 192 לחוק ואין עומדת לו כל הגנה. הנאשם הפר צווי הגנה האוסרים עליו ליצור קשר עם המתלוננים, למעט באישום הרביעי בעניינו של מ', שלגביו לא היה צו הגנה ולכן יורשע רק בהפרת הוראה חוקית בנוגע לע'.

12. מ' ד' בעדותו בפניי לא חלק על קיומו של הסכסוך המשפחתי.

על האירוע באישום הרביעי סיפר, כי הגיע לתחנת הרכבת לקחת את בנו. בעודם בחניה, הגיע הנאשם, פתח את דלת הנהג, היכן שישב העד, זאת חרף קיומו של צו האוסר עליו להתקרב לעד.

העד סיפר, כי פחד מהנאשם ברגע המפגש "... **למרות שיש את הצו הרחקה והיו כמה וכמה תלונות נגדו והוא שם פס על המשטרה ושם פס על החוקים של הבית משפט ועושה מה שהוא רוצה, אני מודה שגם פחדתי פיזית, אז**

יצאתי מהאוטו ואמרתי שעכשיו אני מתקשר למשטרה ועשיתי את זה...". העד אמר לנאשם "... שאם הוא לא ילך משמה אני אגמור אותו..." , זאת בתקווה שהדברים יגרמו לנאשם לעזוב אותם.

העד סיפר, כי חרף הליכים מול הנאשם במשך שלוש שנים, הוא לא מציית להחלטות בית משפט ולכן העד חשש לעצמו ולמשפחתו וגם לאמו המבוגרת.

בחקירתו הנגדית נשאל באריכות אודות הסכסוך בינו לבין הנאשם ואמו, סכסוך ירושה שנמשך שלוש שנים.

אמו של העד ערכה צוואה בה חילקה את הרכוש בין שלושת האחים באופן שווה אך אמו של הנאשם סירבה לקבל זאת ודרשה להגדיל את חלקה, וכך החלו להטריד את אמו והוצא צו הרחקה כנגדה מאז אמם הייתה בת 86. עוד מסר שאמו כיום בת 91 ואינה יודעת על המתחולל בין הצדדים.

לדבריו, הם פנו לבית משפט לענייני משפחה, לגישור, לעו"ס בעיריית --- אך אחותו, אמו של הנאשם, לא שיתפה פעולה.

על מעורבותו של הנאשם אמר "אני לא יודע עד עכשיו מה האדון רוצה מאיתנו, אולי זה סביב אמא שלו, אולי זה סביב הכסף. לא יודע מה הוא רוצה".

הוטחו בו טענות הנאשם שהם מנתקים את הסבתא מאמו וממנו והשיב "אני לא ניתקתי אותם", והראיה שהוא ניסה לערוך גישור ופנה דרך לשכת הרווחה וכו', וכי אם "הוא (הנאשם- אס"ח) רוצה ליצור קשר רק דרך האמצעים המקובלים והכל בסדר. שזה יהיה לטובה ולא דרך מכתבי נאצה ואיומים".

למיטב ידיעתו, הנאשם לא פרסם את הדברים שאמר.

מצאתי, כי עדותו של העד מהימנה והיא נתמכת ביתר הראיות בתיק. עוד שוכנעתי, כי העד חשש מהנאשם חשש ממשי ופנה למשטרה לאחר שצו הגנה שניתן לא סייע להרחקת הנאשם מע' .

13. עדות הנאשם בבית המשפט

בעדותו בבית המשפט כמו בהודעות ששלח למתלונן נקט הנאשם בשפה לא מכבדת בתיאור המתלוננים ובני משפחה נוספים, חרף הערות בית המשפט במהלך הדין.

לדבריו המתלוננים לא מטפלים כיאות בסבתו, שהינה קשישה חסרת ישע, והם האחראים לכך ששברה את היד. משכך "מטרת המכתב... מאחר שנותקנו מאמנו וסבתנו כי רצינו שהיא תהיה תחת השגחה כי היא נדרסה והיה לה פגיעת אגן מאד חמורה..." (עמ' 21 שורות 31-32). והוסיף, "כל הסיפור הוא לא סביב כסף כל הסיפור הוא לטובת אמנו וסבתנו ושמירת מצבה הגופני והנפשי. שסבתי שברה את האגן ועברה תאונה קשה בגיל 86-87... ואמרנו כולנו שהיא חייבת להיות תחת השגחה" (עמ' 22 שורות 11-13).

לדבריו מ' **לקח את כספי הפנסיה של סבתו והמתלוננים "עשו יד אחת, ניתקו את אמא שלי ואותי מאמנו וסבתנו וקיבלנו אחרי שנתיים הסבר מבית החולים שסבתנו שברה את היד בבית כשהיתה לבדה... אז יש כאן פגיעה בקשישה חסרת ישע אז אני חייב לעשות מה שלימדו אותי, להציל בני אדם תוך סיכון עצמי ואני יכול להמשיך לעשות את זה"** (עמ' 22 שורות 18-21).

דהיינו, העניינים הרפואיים של סבתו של הנאשם התרחשו שנים לפני המעשים המפורטים בכתב האישום והסכסוך מקורו במחלוקות בנוגע לכספי הסבתא.

על שליחת המכתב לשלוש כתובות של מ' הסביר "במכתב הזה **מטרת שליחת המכתב להניע את הקבוצה הנלווה** הזו חסרת מוסר בסיסי, מוסר כפול ומכופל. **להניע אותם לעשות את המעשה הנכון והמוסרי להציל את סבתו, כתבתי את זה וציניתי את זה גם בהודעות טקסט וגם במכתבים** ... הדברים הם חמורים מאד מבחינתי מבחינת אמי..." (עמ' 23 שורות 1-5). הנאשם הכחיש שהתכוון לפגוע באותו מכתב והודעות ששלח. כאמור, המניע מבחינת הנאשם הוא מצב הרפואי של אמו וסבתו לצד המחלוקת הכספית והטענה שהמתלוננים מבזבזים את כספה של סבתו.

אשר להודעות הטקסט באישומים השני ושלישי סיפר ששלח בגלל "אמא שלי, אנשים שמנתקים אמא מבתם הם אנשים סוציופתיים..." (עמ' 23 שורה 23). ב"כ הנאשם שאלה שוב מה הייתה מטרת שליחתם והנאשם השיב "**המניע היחיד ומוחלט שלי הוא להציל את אמי וסבתו... פשוט אנשים רודפי כסף**..." (עמ' 23 שורות 24-25). שוב מניע כספי ומצבן של אמו וסבתו.

אשר לאישום הרביעי סיפר, כי מדובר במפגש אקראי "..." **ובאותו זמן זו היתה תקופה שאמי חלתה מאוד, וקיבלתי דיווחים שסבתי שברה את ידה כשהיתה לבד**. ראיתי אותם, ניסיתי לדבר עם מ' דרך החלון, הוא פתח את הדלת עלי ורץ לעברי, **אמרתי לו מה אתה עושה אחותך חולה, סבתא שברה את היד, מ' רוצה כסף**. הוא אמר שיגמור אותי. הוא גם הודה בזה. אנחנו רוצים להציל את סבתנו, נגיש לתהליך אפוטרופסות ונקווה שנצליח להרחיק את חבורת הנלוזים האלה. סבא שלי מתהפך בקברו והוא גם גאה בנכדו א ש" (עמ' 23 שורה 31 עד עמ' 24 שורה 5). בהמשך הסביר שפנה למ' חרף הצו "**זה היה רפלקס... פניתי למ' ואמרתי לו מה אתה עושה סבתא שברה את היד אחותך חולה מה אתה עושה**" (עמ' 26 שורות 29-31). הנאשם אמנם קושר בין שבירת היד של סבתו לפנייתו למ' אך כאמור, אין בידי לקבל הסבר זה שכן סבתו שברה את ידה שנים לפני כן.

בחקירתו הנגדית אישר שאין לו קשר יום-יומי עם המתלוננים. כשנשאל מדוע שלח להם הודעות אם אין לו קשר איתם הסביר "..." בגלל אמא שלי וסבתא שלי" (עמ' 24 שורה 17).

הנאשם הודה שהתיאור של מ' ומשפחתו בתוכן המכתב וההודעות הוא שלילי. כשנשאל האם פרסום דברים שלילים ומשפילים כפי שכתב אין בהם לפגוע השיב "אם זה היה שקר אז כן. זוהי הוצאת דיבה. **הבעיה בכל הסיפור שכל מה שכתבתי אחת לאחת זה אמת לאמיתה**" והכחיש שהדברים מהווים איום על גופו או נפשו או שמו הטוב, מאחר שהם אמת (עמ' 24 שורה 29 עד עמ' 25 שורה 2).

הנאשם סיפר ששלח לא' ומ' הודעות "במטרה להציל את סבתי" (עמ' 25 שורה 19). הוא הודה שבאיום לפרסום דברים שליליים על המתלוננים המטרה הייתה שיפסיקו את מעשיהם והוסיף "קוראים לזה מניפולציה חיובית, תברר בתחום הפסיכולוגי. אם אתה גורם לבן אדם שהוא עושה דברים נלוזים יותר נכון עבריינים, אז אם אתה מסביר להם חברה הגיע הזמן שתפסיקו את זה או שנפרסם אתכם אז אולי ככה יפסיקו כי עובדה שהם ממשיכים לעשות את מה שעשו לסבא שלי לפני 25 שנה הם עושים עכשיו לסבתא שלי באותה מידה והעובדות מדברות בעד עצמן. הם הודו בבימ"ש לענייני משפחה שהם לא מוכנים שהיא תיבדק על ידי רופא (דופק על הדלפק עם היד)" (עמ' 25 שורה 20 עד עמ' 26 שורה 5).

הנאשם הודה מפורשות, כי באמצעות המכתב וההודעות ביקש לגרום למתלוננים לפעול על פי רצונו, מאחר שהיה ברור לו שיחששו מפרסום הדברים שיש בהם לפגוע בהם ובמשפחתם.

הנאשם ידע שיש צו הגנה האוסר עליו ליצור קשר עם המתלוננים "... ידעתי שיש צו הרחקה. אני לא רואה בזה הטרדה אלא הצלת קשישה חסרת ישע ..." (עמ' 26 שורה 7).

על הפרת הצו הראשון בפנותו לא' ומ' מסר:

"ת. ידעתי והפרתי את זה במטרה להציל את סבתי. אמנם לא ידעתי שזה יביא אותי עד הלום אבל ידעתי על הצו במפורש. הפרתי אותו במטרה להציל את אמי וסבתי. לא י' ה על הדעת שגם אמי שברה את ידה ומצבה הנפשי התערער.

ש. יש לך החלטות של בימ"ש ואתה לוקח את החוק לידיים ומתעלם מהן ושולח את ההודעות המאיימות שתפגע בשמם הטוב של א' ומ'.

ת. לא. ממש לא. לא העליתי בדעתי ששליחת מכתב במטרה להציל את סבתי או אמי את שתיהן גם ביחד זו עבירה פלילית. אני לא עו"ד, לא שופט ולא מתיימר " (עמ' 26 שורות 10-16).

לשאלת בית המשפט מדוע שלח הודעות חרף צווים האוסרים עליו לעשות כן השיב "אני הסברתי מה היתה המטרה... לפעמים אין ברירה וצריך להתעלות ולסכן את עצמך. הנה אני פה", גם במחיר של הפרת החוק (עמ' 26 שורות 17-20). מדובר לטעמי באמירה מסוכנת לפיה אדם בוחר במודע בפתרון לא חוקי ליישוב סכסוכים מתוך הנחה שמדובר בסיטואציה בה עליו לפעול תוך הפרת החוק. מכל מקום לא היה בדברי הנאשם ללמד שמדובר במעשה דחוף שהיה דרוש לשם הגנה על אינטרס לגיטימי אחר.

לשאלת בית המשפט האם יש קשר בין האירוע באישום הראשון מיולי 2015, והאירועים השני והשלישי מיוני 2016, לבין משהו שקרה לסבתו בתקופות אלה השיב "לא. זה תקופה. אמא שלי חולה ולוקחת כדורי הרגעה בגללם" (עמ' 27 שורה 9). כלומר אין קשר בזמנים בין מה שקרה לסבתו ולאירועים בכתב האישום.

כשנשאל הנאשם מדוע לא פנה לבית המשפט לא נתן מענה. כשנשאל שוב מדוע לא פנה לבית המשפט או גורמים אחרים לנוכח חששו לשלומה של סבתו, במקום לפנות למתלוננים השיב "כשפנינו לבימ"ש באו שני הנלוזים מאחורי עם

בת הערובה סבתי. **לשניהם יש יכולת השפעה מאוד קשה על סבתי. גם אם אפנה עוד פעם לבימ"ש סבתי תעשה אחד לאחד ותגיד בדיוק מה שהם אומרים במטרה לכלכל אותם ואת העו"ש שלהם. סבתי אשה תמימה...**" (עמ' 27 שורות 15-17). דהיינו, הנאשם לא הצליח לקבל מענה עת פנה לבית המשפט ובמקום למצות זכויותיו במישור המשפטי החליט לעשות דין לעצמו.

14. חקירות הנאשם במשטרה

על היסוד הנפשי של הנאשם בעת שליחת המכתב וההודעות ניתן ללמוד אף מחקירותיו במשטרה.

בחקירתו מיום 6.8.15, **ת/3**, הודה הנאשם ששלח את המכתב, נשוא האישום הראשון, למ' (שורות 13-19), והסביר שמטרת הפרסום **"ומבחינתי שעובדות אלו יגרמו לו לבושות גדולות ושמבחינתי הם יחלו כמו שהם גרמו"** לסבו ולאמו לחלות (שורות 16-17) ובהמשך **"כי אני רוצה שהם יתביישו. אין לי שום פעולה חוקית אחרת חוץ מלפרסם ולגרום להם לבושות"** (שורות 28-29). אמירה זו מלמדת על היסוד הנפשי של הנאשם בפניותיו למתלוננים.

הנאשם הודה שעמד במרחק 200 מבייתה של י' ופרסם בקרב אנשים שבעלה הוא אלים, זאת חרף קיומו של צו הגנה כנגדו.

בחקירתו מיום 26.6.2016, **ת/4**, הודה הנאשם בכך שפנה אל מ' וע' (האישום הרביעי) למרות שידע, כי יש צו הרחקה מהם, וביקש ממנו שיגיע לגישור, כי אמו חולה בגלל שהרחיקו אותה מאמה (שורות 18-24). בהמשך הסביר הנאשם שהוא דיבר בצורה מכובדת וביקש שיגיע לגישור (שורות 33-35).

בחקירתו מיום 27.6.2016, **ת/5**, סיפר הנאשם שוב שרצונו הוא לשלוח את סבתו לדיר מוגן אך יתר הדודים מסרבים ומבזבזים את כספה. מצבה של אמו הדרדר, נפשית ופיזית, **"אז החלטתי למתוח קצת את הגבול ולדבר עם א ד... ביקשתי שיגיעו לגישור, הם לא עשו כן. אז שלחתי אסמס בו חשפתי דברים חמורים שהם עשו. זה הכל. הם לא רוצים ללכת נגדי כי הם יודעים מה יש לי ביד"** (שורות 15-17). הנאשם הודה בשליחת המסרונים לא' ולאחיה מ', זאת אף שידע שבכך הוא מפר את צו ההגנה שניתן כנגדו (שורות 22-25). לדבריו **"אין לנו כבר מה לעשות בבית משפט"** ולכן לא פנה לערכאות (שורה 29). כשהוצגו לו המסרונים ששלח השיב **"נכון, זכותי לפרסם את האמת"** (שורה 39). נקודת המחלוקת בין הצדדים היא הסכסוך הכספי.

ת/8 הינו המכתב ששלח הנאשם למ' (האישום הראשון), בצירוף שלוש המעטפות שהתקבלו בכתובות שונות של מ'. כותרת המכתב **"התראה לפני פרסום עובדות (אמת) על מ' ד' ו' ו' לכל אזרחי מדינת ישראל"**. במסמך זה יש הטחת האשמות רבות, פליליות כלפי מ' ולאחריהן דרישותיו של הנאשם ומה שיקרה אם מ' לא יעשה כן והכל כמפורט באישום הראשון.

15. פניות הנאשם אל המתלוננים כמפורט בכתב האישום התמקדו בעיקרן בסכסוך הכספי ובשולי הדברים גם עסקו במצבן הרפואי של אמו וסבתו.

טענתו של הנאשם, כי מדובר בפרסום דברים שתוכנם אמת אינו מעלה או מוריד להכרעה בשאלה האם הדברים חוסים תחת אמירות שיש בהן לפגוע במתלוננים, לרבות בשמם הטוב, פרנסתם או להקניטם.

ב- **ת/3** הבהיר הנאשם שמטרת הפרסום היא לגרום למתלוננים לבושה ולהביא עליהם נזקים כמו שהביאו על אמו, לטענתו, כולל פגיעה בבריאותו של ע'. בכך גילה הנאשם את כוונתו בשליחת המכתב וההודעות, דהיינו במטרה להפחיד או להקניט את המתלוננים.

המכתב וההודעות כללו האשמות שאף הנאשם הבהיר שמטרת פרסומן הוא להודיע ברבים אודות מיהותם של המתלוננים, כפי שהוא תופס אותם, דברים שגם לשיטת הנאשם נועדו לפגוע בהם ובמשפחתם, מול גורמי חקירה, סביבתם ומקום עבודתם. הפסיקה קבעה באופן נחרץ, כי כל פרסום הפוגע בשמו הטוב של אדם כשמטרתו להפחיד יהווה עבירת איומים.

איני מקילה ראש בדאגתו של הנאשם למצבן הרפואי של אמו וסבתו והכאב שבניתוק הקשר ביניהן, אך אין בידי לקבל טענות הנאשם, כי המניע למעשיו היה מצבן של השתיים, שהרי פגיעתה של סבתו אירע שנים לפני כן. שוכנעתי שהמניע לשליחת המכתב וההודעות הוא הסכסוך על אופן ניהול כספיה של הסבתא. מכל מקום, לא מצאתי קשר בין נפילתה וחבלתה של סבתו לבין פניותיו של הנאשם אל המתלוננים בהאשמות שונות וקשות ובכך שאם לא יענו לדרישותיו יפיץ אודותיהם את הדברים שיש בהם גם לשיטתו לגרום להם לבושה ולפגיעה בסביבת עבודתם ומגוריהם.

תוכנם של הצווים ב- **ת/1** ו- **ת/2** הוא ברור וחרף קיומם, ואף שהסכסוך המשפחתי בין הנאשם ואמו למתלוננים נמשך לפחות כשלוש שנים, הנאשם החליט לפעול כנגד המתלוננים באופן ישיר ולא באמצעות ערכאות משפטיות. הנאשם לא מצא כל צורך לפנות לערכאות משפטיות וגם מכך יש ללמוד על כוונתו של הנאשם.

משכך אני קובעת, כי בתוכן הדברים שרשם הנאשם, כי יפרסם יש כדי לפגוע בשלוות נפשם, שמם הטוב ופרנסתם של חלק מהמתלוננים, שכן ברור שהמתלוננים יחששו מפרסום תוכנם של הדברים. חשש זה היה ברור גם לנאשם בעת משלוח ההודעות והוא הניח שחשש זה יניע את המתלוננים להיעתר לדרישותיו.

לא מצאתי ממש בטענות הנאשם, כי יש להחריג את מעשיו באופן שיחסו תחת הגנה מאחריות פלילית. לא הובאה כל ראיה בפניי, כי עומדת לנאשם, בעשותו את המעשים, טענת הגנה כלשהי ולא הוכח התקיימותו של ספק סביר בדבר קיומו של סייג כלשהו לאחריות פלילית.

לסיכום

16. הנאשם לא חלק על המסכת העובדתית בתיק אלא טען, כי הדברים שכתב אינם מגבשים עבירה של איומים.

האיומים נועדו לגרום למתלוננים לפעול לפי רצונו של הנאשם, אחרת יפרסם פרסומים שיפגעו בשמם הטוב, ובפרנסת חלקם. אני סבורה שבתוכן הדברים יש משום פגיעה בשמם הטוב של המתלוננים, כשהנאשם היה מודע לחשש זה וציפה,

כי חשש זה יביא אותם להיעתר לדרישותיו.

הצווים שניתנו כנגד הנאשם, **ת/1** ו- **ת/2** לא ניתנו בעניינו של מ' ועל כן לא ביצע הנאשם עבירה של הפרת הוראה חוקית אלא בנוגע לע' ועל כן יורשע הנאשם בעבירה אחת של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם ולא שתיים בנוגע לפרט האישום הרביעי.

נוכח כל האמור לעיל, שוכנעתי מעל לספק סביר, כי מעשיו של הנאשם עולים כדי איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק, ועל כן אני מרשיעה אותו בשלוש עבירות איומים על פי אישומים 1-3. על יסוד הודאת הנאשם והראיות שהונחו בפניי אני מרשיעה אותו בעבירה של הפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287(א) לחוק על פי אישום 2, ובשתי עבירות של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם, עבירה לפי סעיף 287(ב) לחוק על פי אישומים 3-4. התוצאה היא שהנאשם מזוכה מעבירה אחת של הפרת צו בית משפט שנועד להגן על אדם שבפרט האישום הרביעי.

ניתנה היום, ז' שבט תשע"ח, 23 ינואר 2018, במעמד הצדדים.